

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.о. декана
філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р.О.

“30” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія основної слов'янської літератури (сербської)

галузь знань	(назва навчальної дисципліни) <u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	(шифр і назва напрямку підготовки) <u>035 Філологія</u>
спеціалізація	(шифр і назва спеціальності) <u>035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська</u>
факультет	(назва спеціалізації) <u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2022 рік

Робоча програма «Історія основної слов'янської літератури (сербської)» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 035 філологія, спеціалізацією 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська „30” серпня 2022 року, 10 с.

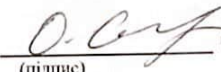
Розробники: проф., доктор філолог. наук Татаренко А.Л.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “30” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“30” серпня 2022 року

(підпис) (доц. Сорока О.Б.)
(прізвище та ініціали)

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від “30” серпня 2022 року № 1

“30” серпня 2022 року

Голова

(підпис) (доц. Крохмальний Р.О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1	Галузь знань <u>03 гуманітарні науки</u>	Нормативна	
	Спеціальність <u>035 філологія</u>		
Модулів – 2	Спеціалізація <u>035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно)- перша сербська</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 30		7-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 7-й семестр: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1		10 год.	-
		Практичні, семінарські	
		10 год.	-
		Самостійна робота	
		10 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
	Вид контролю: немає контролю. Екзамен у 8 семестрі.		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 2:1

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Стратегічна мета літературної освіти: засобами предмета допомогти студентові у його самопізнанні, життєвому самовизначенні, саморозвиткові, самоздійсненні. Відтак навчальна дисципліна покликана сформувати компетентного студента-читача і науковця як суб'єкта читацької і наукової діяльності, особистісного, наукового і читацького саморозвитку, а саме: допомогти студентові оволодіти знаннями про основні етапи розвитку сучасної сербської літератури як підвалину духовності цього народу і важливий складник сербської ідентичності, а водночас «вписати» цей матеріал у загальнослов'янський і загальноєвропейський культурний контекст.

Завдання:

- сформуувати у студента цілісну картину розвитку сербської літератури як невід'ємного чинника розвитку сербської культури ;
- подати інформацію, яка б дозволила студенту осмислити філософське й культурологічне підґрунтя різних етапів її розвитку;
- ознайомити з кращими взірцями сербського письменства різних епох;
- висвітлити паралелі в розвитку сербської та української літератур.
- розвивати культуру художнього сприймання, творчої уяви, естетичних потреб та смаку;
- розкривати у студента його здібності і таланти

Практичні цілі:

- сформуувати у студента картину сербського національного письменства у її тяглоті і розмаїтті;
- сформуувати навички аналізу художніх творів сербського письменства у контексті національної і європейської поетики;
- розвинути навички вести літературознавчу дискусію , а також навички «читання зблизька»;
- подати багату й різнобічну інформацію про важливі твори сербської літератури;
- розвивати художнє мислення та мовленнєву культуру, чуття художнього слова;
- збагатити лексичний запас читанням кращих взірців літературного тексту;
- зорієнтувати майбутнього перекладача у тому, які твори йому було б цікаво перекладати;
- окреслити майбутньому науковцю цікавий йому напрям і тему для дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- факти й тенденції розвитку сербської літератури різних епох, вміти орієнтуватися в поетиці різних літературних напрямків, представлених у ній;
- творчість найважливіших представників сербського письменства; твори, які належать до сербського літературного канону або можуть претендувати на цей статус.

- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;
- знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію сербської мови і літератури, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;
- знати історію сербської літератури, аналізувати й інтерпретувати літературні твори, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі;

вміти:

- аналізувати художні твори, літературні явища, вписувати їх у відповідний контекст;
- оперувати літературознавчими термінами;
- провадити літературознавчу дискусію (майданчиком для якої є практичне заняття з історії сербської літератури)
- використовувати переваги «close reading»;
- застосовувати набуті знання для здобуття нових.
- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 9. Експресіонізм у сербській літературі

Тема 1. Експресіонізм у сербській літературі

Тема 2. Поезія експресіоністів (С. Винавер, Т. Манойлович, Л. Міцич, С. Мілічич)

Тема 3. Експресіонізм у творчості М.Црнянського

Тема 4. Експресіоністська поезія М. Црнянського (*Лирика Итаке, Суматра, Објашњење Суматре, Стражилово*)

Тема 5. Лірична проза експресіонізму («Щоденник про Чарноєвича» М. Црнянського, «Ех Ронто» І. Андрича)

Тема 6. Ліричний роман експресіонізму (Милош Црњански „Дневник о Чарнојевићу“)

Змістовий модуль 10. Авангард і модерний реалізм у сербській літературі

Тема 1. Авангардистські течії в сербській літературі

Тема 2. Поезія авангарду

Тема 3. Реалістичні тенденції у прозі та поезії. Оповідання І. Андрича. Поезія Д. Максимович

Тема 4. Реалістичні тенденції у прозі та поезії. Оповідання І.Андрича („Пут Алије Ђерзелеза“, „Ђоркан и Швабица“, „Љубав у касаби“, „Аникина времена“, „Јелена, жена које нема“, „Жена на камену“)

Поезія Д.Максимович

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	л	п	с.р.
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовий модуль 9. Експресіонізм у сербській літературі				
Тема 1. Експресіонізм у сербській літературі	3	2		1
Тема 2 Поезія експресіоністів (С. Винавер, Т. Манойлович, Л. Міцич, С. Мілічич)	3		2	1
Тема 3. Експресіонізм у творчості М.Црњанського.	3	2		1
Тема 4. Експресіоністська поезія М. Црњанського (<i>Лирика Итаке, Суматра, Објашњење Суматре, Стражилово</i>)	3		2	1
Тема 5. Лірична проза експресіонізму («Щоденник про Чарноєвича» М. Црњанського, «Ех Ponto» І. Андрича)	3	2		1
Тема 6. Ліричний роман експресіонізму (Милош Црњански „Дневник о Чарнојевићу“. Ліричні записи (Иво Андрић „Ех Ponto»).	3		2	1
Разом за змістовим модулем 9	18	6	6	6
Змістовий модуль 10. Авангард і модерний реалізм у сербській літературі				
Тема 1. Авангардистські течії в сербській літературі	3	2		1
Тема 2. Поезія авангарду	3		2	1
Тема 3. Реалістичні тенденції у прозі та поезії. Оповідання І. Андрича. Поезія Д. Максимович	3	2		1
Тема 4. Реалістичні тенденції у прозі та поезії. Оповідання І.Андрича („Пут Алије Ђерзелеза“, „Ђоркан и Швабица“, „Љубав у касаби“, „Аникина времена“, „Јелена, жена које нема“, „Жена на камену“) Поезія Д.Максимович	3		2	1
Разом за змістовим модулем 10	12	4	4	4

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Поезія експресіоністів (С. Винавер, Т. Манойлович, Л. Міцич, С. Мілічич)	2
2	Експресіоністська поезія М. Црнянського (<i>Лирика Итаке, Суматра, Објашњење Суматре, Стражилово</i>)	2
3	Ліричний роман експресіонізму (Милош Црњански „Дневник о Чарнојевићу“ („Сеобе“ – на самостійне опрацювання). Ліричні записи (Иво Андрић „Ех Ронто»).	2
4	Поезія авангарду	2
5	Реалістичні тенденції у прозі та поезії. Оповідання І.Андрича („Пут Алије Ђерзелеза“, „Ћоркан и Швабица“, „Љубав у касаби“, „Аникина времена“, „Јелена, жена које нема“, „Жена на камену“) Поезія Д.Максимович	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Експресіонізм у сербській літературі. Творчість Станіслава Винавера, його модерністські пошуки. Художні особливості лірики Тодора Манойловича, Любомира Міцича, Сібе Мілічича.	2
2	Життєвий і творчий шлях Мілоша Црнянського. Художні особливості експресіоністської поезії М.Црнянського (<i>Лирика Итаке, Суматра, Објашњење Суматре, Стражилово</i>)	2
3	«Щоденник про Чарноевича» М. Црнянського - один із найкращих зразків європейського експресіонізму. Особливості поетично-медитативної прози Іво Андрича «Ех Ронто» . Роман «Сеобе»	2
4	Авангардистські течії у сербській літературі. Особливості поетичної творчості представників сербського авангарду: Растко Петрович, Момчило Настасієвич, Раде Драїнац, Оскар Давічо, Александар Вучо, Марко Ристич	2
5	І.Андрич – оповідач. Оповідання-параболи І.Андрича. Життєвий і творчий шлях Десанки Максимович. Поезія Д. Максимович. Десанка та Україна.	2

7. Індивідуальні завдання

В методології організації навчання хорватської літератури закладено особистісно-зорієнтований (студентоцентристський) підхід, який покликаний на створення умов для розвитку особистості студента, зокрема творчого підходу до реалізації завдань, розвитку наукового мовлення майбутнього дослідника, удосконалення навичок групування і презентації матеріалу, письмового аналізу художнього твору, формування критичного мислення. На третьому році навчання студенти пишуть курсову роботу на рекомендовану тему. Тема може бути відкоригована відповідно до літературознавчих зацікавлень студента. Курсовий проект студент виконує в межах годин, виділених на самостійну роботу.

8. Методи навчання

Виклад матеріалу здійснюється за допомогою таких методів навчання: лекція, ілюстрація, відео перегляд матеріалу, робота з книгою (читання, реферування, цитування), дискусія, презентація.

Студенти матимуть можливість виявити свою креативність і продемонструвати особливості бачення літературного процесу, взявши участь у заняттях і виконавши курсовий проект.

9. Методи контролю

Усне опитування на практичних заняттях (фронтальне та індивідуальне). Наприкінці модуля проводиться перевірка знань. Бали, отримані студентом за темами змістових модулів 9-10 будуть враховані у підсумковій поточній оцінці у 8-му семестрі.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота																			
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2												Тестовий контроль		Підсумковий тест (екзамени)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	M1	M2	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	10	4		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Курсова робота	Захист роботи	Сума
50	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	5	відмінно
81-89	B	4	дуже добре
71-80	C		добре
61-70	D	3	задовільно
51-60	E		достатньо
21-50	FX	2	незадовільно
0-20	F	2	незадовільно (без права перездачі)

11. Методичне забезпечення

Підручники з історії сербської літератури, презентаційні та ілюстративні матеріали, літературознавчо-критичні часописи і дослідження, бібліотека класики сербської літератури, комп'ютер, проектор.

12. Рекомендована література

Базова

1. Деретић Ј. Историја српске књижевности. Београд: Нолит. - 1983. – 706 с.
2. Деретић Ј. Историја српске књижевности. https://www.rastko.rs/knjizevnost/jderetic_knjiz/
2. Милосављевић П. Систем српске књижевности. - Приштина: Народна и универзитетска библиотека. - 1996. - 366 с.
3. Палавестра П. Историја српске модерне књижевности. - Београд, 1986.

Допоміжна

1. Кораћ С. Српски роман између два рата. Београд, 1982.
2. Поповић Р. Сјајно друштво. Београд, 2012.
3. Дзюба-Погребњак О. Перша світова війна в літературах південних слов'ян. К., 2014.

4. Татаренко А. У кругу «Дневника о Чарнојевићу». Шабац, 2019.

Тексти:

Станислав Винавер. Песме

Тодор Манојловић Песме

Сибе Миличић Песме

Љубомир Мицић Песме

Милош Црњански *Лирика Итаке, Суматра, Објаињење Суматре, Стражилово. Дневник о Чарнојевићу. Сеобе.*

Растко Петровић Песме

Момчило Настасијевић Песме

Раде Драинац Песме

Оскар Давичо Песме

Александар Вучо Песме

Марко Ристић Песме

Иво Андрић *Ex Ponto.* Изабране приче („Пут Алије Ђерзелеза“, „Ђоркан и Швабица“, „Љубав у касаби“, „Аникина времена“, „Јелена, жена које нема“, „Жена на камену“)

Десанка Максимовић Песме

Информацијни ресурси

Интернет-ресурси

<http://www.rastko.rs>

<http://www.digitalna.nb.rs>

<http://www.digital.bms.rs/ebiblioteka/>

<http://www.ivoandric.org.rs>